

WSTĘP

Celem niniejszego dokumentu jest przedstawienie, w formie jak najbardziej przystępnej każdemu odbiorcy, sytuacji gospodarczej i ekonomicznej gminy Jordanów Śląski. Raport stanowi kompendium niezbędnej wiedzy o funkcjonowaniu gminy, jest też zestawieniem najważniejszych danych liczbowych i opisem podjętych w działań w roku 2020. Informacje zawarte w niniejszym raporcie zostały przygotowane przez Wójta Gminy Jordanów Śląski.

1. INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Jordanów Śląski jest gminą wiejską, położoną w województwie dolnośląskim (powiat wrocławski), oddaloną około 35 km na południe od Wrocławia. Powierzchnia gminy wynosi 57 km².

Gmina Jordanów Śląski graniczy z gminami:

- 1) Borów (powiat strzeliński);
- 2) Kobierzyce (powiat wrocławski);
- 3) Kondratowice (powiat strzeliński);
- 4) Łagiewniki (powiat dzierzoniowski);
- 5) Sobótka (powiat wrocławski)

Poniżej tabela przedstawiająca liczbą i procentową ilość mieszkańców w 15 sołectwach gminy:

Lp.	Nazwa miejscowości	ilość mieszkańców – stan na 31 grudnia 2020r	3171
			%
1	Biskupice	73	2%
2	Dankowice	267	8%
3	Glinica	187	6%
4	Janówek	160	5%
5	Jezierzyce Wielkie	176	6%
6	Jordanów Śląski	1250	39%
7	Karolin	64	2%
8	Mleczna	143	5%
9	Piotrówek	119	4%
10	Popowice	100	3%
11	Pożarzyce*	114	4%
12	Tomice	147	5%
13	Wilczkowice	327	10%
14	Winna Góra	44	1%
	razem	3171	100%
	Pożarzyce I (od 1 do 24a)	80	3%
	Pożarzyce II (od 25 do końca)	34	1%

Gmina liczy **3171** mieszkańców (stan na 31 grudnia 2020r), **więcej o 43** w stosunku do roku 2019, co wyróżnia naszą gminę „in plus” spośród 8 gmin zrzeszonych w obszarze LGD, gdzie bilans ten jest ujemny.

WNIOSKI:

1. Wzrostowa tendencja ilości mieszkańców sugeruje atrakcyjność terenu pod zabudowę mieszkaniową, należy dążyć do dalszego jej rozwoju, dostosowując lub opracowując miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, tworzenie jak najlepszych warunków do osiedlania się (np. budowa przedszkola, modernizacja wodociągów i rozbudowa kanalizacji).

2. INFORMACJE FINANSOWE ORAZ INWESTYCJE

Polityka finansowa Gminy Jordanów Śląski realizowana była w 2020 roku w oparciu o budżet uchwalony przez Radę Gminy Jordanów Śląski – Uchwała Nr XIII/86/2019 Rady Gminy Jordanów Śląski z późniejszymi zmianami w trakcie 2020 roku.

Po zmianach wprowadzanych uchwałami Rady Gminy Jordanów Śląski oraz stosownymi zarządzeniami Wójta Gminy Jordanów Śląski budżet został zrealizowany w następujący sposób:

- 1) **dochody** gminy ukształtowały się na poziomie **18 104 973,08zł** **wzrost o 2 318 884,65zł;**
- 2) **wydatki** gminy ukształtowały się na poziomie **16 233 857,69zł** **wzrost o 1 910 871,75zł.**

Dochody gminy

Dochody gminy dzielą się na dwie kategorie: dochody bieżące oraz dochody majątkowe.

Dochodami gminy są:

- 1) dochody własne;
- 2) dotacje celowe oraz subwencje z budżetu państwa.

O celach i sposobach wydatkowania dochodów własnych gminy decyduje samodzielnie gmina, natomiast w odniesieniu do dotacji celowych oraz subwencji pochodzących z budżetu państwa – środki te przeznaczone są na określone zadania publiczne.

W roku 2020 główne źródła dochodów kształtowały się następująco:

- 1) dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej: **5 438 272,45zł** **mniej o 101 914,86zł**, w tym m.in.:
  - a) z podatku rolnego: **1 073 310,84 zł** **więcej o 72 239,35zł;**
  - b) z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych: **2 783 676,06zł;**
  - c) z podatku od środków transportowych (osoby fizyczne i prawne) : **171 947,00zł;**
  - d) z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych: **87 193,62zł;**
- 2) dotacje celowe oraz subwencje z budżetu państwa:
  - a) na świadczenia wychowawcze: **3 574 711,53 zł;**
  - b) część oświatowa subwencji ogólnej: **2 591 997,00zł;**
- 3) dochody z usług:
  - a) odbiór odpadów: **765 513,18zł** **więcej o 172 756,30zł;**

b) dostarczanie wody: **413 650,98 zł**; pbz.

c) odbiór ścieków: **257 597,96 zł**; pbz.

4) najem i dzierżawa mienia gminy: **74 849, 22 zł** więcej o 30 976,59zł.

Wydatki gminy

Wydatki gminy również dzielą się na dwie grupy: wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe.

Wydatki bieżące związane są z działalnością urzędu gminy (jako jednostki budżetowej stanowiącej aparat pomocniczy wójta), jednostek organizacyjnych gminy (np. szkół, przedszkoli), pomocą społeczną, kulturą fizyczną i sportem, utrzymaniem obiektów użyteczności publicznej, oświetleniem dróg i miejsc publicznych, utrzymywanie porządku i czystości w gminie, dbałością o ochronę środowiska.

Wydatki inwestycyjne pozwalają natomiast zrealizować zaplanowane inwestycje. Wysokość takich wydatków jest najczęściej powiązana z dodatkowymi środkami pozyskanymi ze źródeł zewnętrznych – środków krajowych lub pochodzących z Unii Europejskiej.

W roku 2019 wydatki kształtowały się następująco:

1) dostarczanie wody: **466 523,64zł** mniej o 55 773,87zł;

2) transport i łączność (min. remonty dróg gminnych i powiatowych): **1 394 090,92 zł** więcej o 224 148,07zł;

3) administracja publiczna: **1 990 212,07zł**, w tym min.:

a) obsługa rady gminy + diety radnych: **167 497,26zł** mniej o 3 624,59zł ;

b) urząd gminy: **1 634 773,09zł** mniej o 12 007,34zł;

4) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: **162 736,21zł**, w tym:

a) ochotnicze straże pożarne: **106 984,00zł** więcej o 15 875,67zł;

5) obsługa długu publicznego (odsetki od zaciągniętych kredytów): **52 339,69zł**;

6) oświata i wychowanie: **4 826 676,33zł** więcej o 960 668,29zł , w tym min:

a) szkoła podstawowa i gimnazjum: **3 752 277,45zł** więcej o 880 299,74zł;

b) oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych: **422 184,90zł** mniej o 6 988,16zł;

c) przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego: **227 141,21zł** więcej o 40 623,67zł ;

d) dowożenie uczniów do szkół: **201 279,08zł** mniej o 8 692,25zł;

7) pomoc społeczna: **544 825,07zł** mniej o 13 329,19zł, w tym:

a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej: **350 210,37zł**;

8) edukacyjna opieka wychowawcza (w tym świetlice szkolne): **162 705.39zł**;

9) rodzina: **4 442 030,83zł** więcej o 992 430,29zł, w tym:

a) świadczenia wychowawcze (500+): **3 545 795,80zł** więcej o 1 017 860,1zł;

10) gospodarka komunalna i ochrona środowiska: **1 990 946,69zł**, więcej o 588 154,02zł w tym:

a) wywóz odpadów komunalnych: **1 081 993,17 zł** więcej o 370 208,57zł;

b) oświetlenie ulic, placów i dróg: **371 105,81zł** wzrost o 115 152,63zł;

11) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: **306 534,23zł**, w tym:

a) świetlice: **147 443,36zł** wzrost o 68 135,38zł;

b) biblioteki: **151 688,15zł**;

12) kultura fizyczna: **315 264,67zł**, w tym:

a) dotacje dla klubów sportowych: **34 543,00 zł**.

WNIOSKI:

1. Wzrost dochodów gminy o ponad 2 mln zł spowodowany był głównie pozyskaniem środków zewnętrznych na termomodernizację budynku szkoły podstawowej (widoczne również wydatki na szkołę to min. przyczyna tej inwestycji).
2. Spadek dochodów od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej spowodowany był sytuacją związaną z pandemią, przewiduje się podobny stan w roku 2021.
3. Zwiększenie dochodu z tytułu najmu i dzierżawy mienia gminy wyniknęło z procedury przetargowej przeprowadzonej przez urząd, z tytułu podatku rolnego ze stawek podatkowych.
4. Nadal zauważa się znikomy przyływ nowych inwestorów na teren gminy, którzy mogliby zwiększyć stronę dochodową. Proponowani, albo spotykają się z oporem społecznym (protesty mieszkańców) albo sami rezygnują ze względu na niską atrakcyjność działek (brak infrastruktury).
5. Na stałym poziomie utrzymywały się wydatki związane z utrzymaniem wodociągów i kanalizacji, jednak wzrosły koszty usługi wywozu odpadów komunalnych, co było spowodowane głównie przez wzrost cen odbioru odpadów na regionalnych instalacjach przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), co z kolei negatywnie wpłynęło na firmy odbierające odpady i w konsekwencji odbiło się na mieszkańcach gminy. Ponieważ gmina nie może dopłacać do wywozu odpadów komunalnych (opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej) aby choć w części zrównoważyć różnicę, konieczne było podjęcie uchwały przez radę gminy o zwiększeniu kwoty od jednego mieszkańca do 29zł. Poniższa tabela obrazuje ten problem:

Poniesione koszty-wydatki Gminnego Systemu Gospodarki Odpadami	Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie Odpadami Komunalnymi	Różnica
1 081 993,17 zł	760 341,82 zł	- 321 651,35 zł

Inwestycje gminne w 2020 roku

W roku budżetowym 2020 zrealizowano następujące inwestycje gminne:

NAZWA ZADANIA (INWESTYCJI)	KOSZT W ZŁ
Renowacja studni głębinowych celem zwiększenia wydajności przy SUW Jordanów Śląski	59 040,00
Wymiana mieszacza wodno-powietrznego wraz z armaturą w SUW Jordanów Śląski	29 520,00
Przebudowa drogi powiatowej w zakresie budowy chodnika w miejscowości Pożarzyce opracowanie dokumentacji projektowej	48 269,00
Modernizacja drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Karolin	29 000,00
Utwardzenie drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Dankowice	17 500,00
Utwardzenie drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Jezierzycy Wielkie	13 000,00
Wykonanie nakładki asfaltowej na drodze gminnej wewnętrznej w miejscowości Jezierzycy Wielkie (środki pozyskane z Urzędu Marszałkowskiego: 42 000,00zł)	117 250,00
Termomodernizacja obiektu szkolnego wraz z wykonaniem instalacji odnawialnych źródeł energii kontynuacja inwestycji z 2019 r. w oparciu o dokumentację projektową, wnioski, audyt energetyczny	857 946,00
Rozbudowa infrastruktury na terenie miejsc integracji społeczności lokalnej w miejscowości Jordanów Śląski	38 904,00
Przebudowa drogi powiatowej w zakresie budowy chodnika w miejscowości Pożarzyce kontynuacja zadania z 2019 r. poprzez fizyczne wykonanie wg wcześniej opracowanej dokumentacji projektowej (środki pozyskane z Powiatu Wrocławskiego: 36 900,00zł)	73 800,00
Modernizacja remizy OSP w Jordanowie Śląskim	24 930,00
Rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Wilczkowice	99 721,00
Zakup i montaż lampy solarnej w miejscowości Mleczna	12 641,00
Rozbudowa monitoringu wizyjnego na terenie gminy Jordanów Śląski	36 895,00
Rozbudowa oświetlenia drogowego na „Osiedlu Zielonym” w Jordanowie Śląskim (dofinansowanie ze spółki Tauron: 158 178,00zł)	67 700,00
RAZEM:	1 526 116,00
	Więcej o 216 466,60

WNIOSKI:

1. Środki na modernizację stacji uzdatniania wody zostały zaangażowane ze względu na zły stan techniczny podzespołów w niej pracujących.
2. Część inwestycji finansowana była ze środków zewnętrznych, pozyskanych w ramach projektów, w porozumieniu ze Starostwem Powiatowym lub Urzędem Marszałkowskim.

3. Inwestycje, na które można było pozyskać środki zewnętrzne traktowano priorytetowo.

3. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Podstawowym składnikiem mienia komunalnego są nieruchomości, do których gminie może przysługiwać prawo własności, jak również inne prawa majątkowe, tj. użytkowanie wieczyste, ograniczone prawa rzeczowe, wierzytelności. Do mienia komunalnego należy zaliczyć także środki finansowe, które mogą pochodzić z różnych źródeł. Stan mienia komunalnego w stosunku do poprzedniego roku uległ zmianie. Nastąpiło pomniejszenie powierzchni gruntów komunalnych o 5,37 ha w związku ze sprzedażą dwóch nieruchomości rolnych oraz jednego nieużytku. Dochody gminy z tytułu sprzedaży mienia komunalnego wyniosły 95 000,00zł

Na dzień **31 grudnia 2020 r.** gmina Jordanów Śląski posiadała **zadłużenie** względem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w wysokości **1 727 504,00zł (mniej o 311 072,00zł)**. Powyższa kwota związana jest z realizacją następujących zadań inwestycyjnych:

- 1) budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej dla aglomeracji Jordanów Śląski – Etap I (realizacja w latach 2008 – 2011);
- 2) budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków na terenie gminy Jordanów Śląski (realizacja w 2018 r.).

WNIOSKI:

1. Obecny poziom zadłużenia gminy nie stanowi zagrożenia dla jej budżetu.

3. Gmina posiada nieruchomości, które po zmianach w MPZP mogłyby przynieść dochód w granicach 3 mln zł.

4. INFORMACJE O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

Do najistotniejszych polityk, programów i strategii, w oparciu o które realizowane były w 2020 roku zadania gminne, można zaliczyć:

- 1) strategia rozwoju gminy Jordanów Śląski na lata 2014 – 2020;
- 2) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jordanów Śląski;
- 3) program ochrony środowiska dla gminy Jordanów Śląski na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025;
- 4) plan gospodarki odpadami gminy Jordanów Śląski wraz z regulaminem utrzymania czystości i porządku;
- 5) plan urządzeniowo-rolny gminy Jordanów Śląski;
- 6) strategia rozwoju turystyki w gminie Jordanów Śląski na tle subregionu „Ślęża”;
- 7) program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Strategia rozwoju gminy Jordanów Śląski na lata 2014 – 2020.

Strategia rozwoju gminy Jordanów Śląski na lata 2014 – 2020 została przyjęta w 2014 r. W chwili obecnej gmina przystąpiła do opracowania nowej strategii na lata 2021-2030. Warto więc pokusić się o podsumowanie realizacji celów strategicznych.

W ramach skutecznej realizacji założeń sformułowanych w strategii określono główny kierunek rozwoju gminy, tj. wzrost atrakcyjności gminy fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

W oparciu o główny kierunek rozwoju gminy Jordanów Śląski wykreowano cele strategiczne obejmujące:

1) wzrost efektywności lokalnej gospodarki;

2) integrację społeczną oraz poprawę jakości kapitału społecznego w gminie Jordanów Śląski;

W ramach dalszego podziału określono następujące cele operacyjne:

1) rozwój infrastruktury poprawiającej atrakcyjność inwestycyjną gminy;

Ze względu na lokalizację gmina jest atrakcyjna dla potencjalnych inwestorów, jednakże nie posiada dobrze uzbrojonego terenu pod duże inwestycje (prąd, woda, gaz, kanalizacja). Działki gminne przeznaczone dla przedsiębiorców znajdują się na pograniczu Jordanowa Śląskiego i Dankowic, przez co mogą powodować konflikt społeczny ze względu na swoją lokalizację (obecnie w okolicy powstaje osiedle domków jednorodzinnych – ul. Słoneczna). Z kolei strefę aktywności gospodarczej stanowi część ziemi na zachód od Jordanowa Śląskiego (droga do Nasławic), która jest w posiadaniu rolników, jednakże nie są to również tereny uzbrojone.

2) poprawa dochodowości gospodarstw rolnych;

Od pewnego czasu rolnicy w gminie kreują dwa kierunki rozwoju:

- łączenie małych gospodarstw w duże aglomeracje, rolników posiadających odpowiedni sprzęt i możliwości uprawy na areałach powyżej 500ha (zyskują wszyscy, zarówno ten, który uprawia jak i ten, który wdzierżawia lub sprzedał),

- przebranżowienie rolników w kierunku upraw warzyw i owoców (zmiana wymuszona przez rynek).

Gmina udzielała wsparcia poprzez organizację szkoleń podnoszących wiedzę i świadomość rolników, poprawę infrastruktury dróg dojazdowych do pól poprzez pozyskanie dotacji z urzędu marszałkowskiego lub finansowała to zadanie z własnych środków.

3) rozwój lokalnej przedsiębiorczości i turystyki;

Lokalna przedsiębiorczość koncentruje się głównie w Jordanowie Śląskim gdzie w ostatnim czasie widać dość duży rozwój w tym zakresie. Powstają nowe punkty usługowo – handlowe podnoszące jakość życia mieszkańców. Dużym utrudnieniem była z pewnością sytuacja pandemiczna, z którą przyszło nam się zmierzyć, jednakże perspektywy wydają się optymistyczne.

4) zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego przy zwiększonym udziale korzystania z odnawialnych źródeł energii;

W roku 2020 po raz pierwszy w historii gminy wprowadzono program dotacji do wymiany pieców, z którego skorzystało 16 beneficjentów. W kolejnych latach chcemy kontynuować tę dobrą praktykę, ponieważ

zauważamy duże zanieczyszczenie powietrza, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym (na co wskazuje czujnik założony na zachodniej elewacji szkoły podstawowej w roku 2020) a tylko konsekwentne i cykliczne działanie w tym zakresie ma sens.

Od roku 2019 do chwili obecnej trwa rekultywacja byłego wysypiska śmieci w Dankowicach, prace dobiegają już końca. Trzeba przyznać, iż było to trudne i dość uciążliwe dla mieszkańców pobliskich miejscowości zadanie, aczkolwiek konieczne do zrealizowania. Efektem końcowym będzie nowy teren zielony z nasadzeniem drzew.

Sukcesywnie modernizowana jest SUW oraz kontrolowana ilość wody zużytej przez mieszkańców. Pomysł na kontrolę niezidentyfikowanych przyłączy wodociągowych był „strzałem w 10”. Z okresu abolicji skorzystało ponad 50 gospodarstw, skontrolowano pół gminy, niestety sytuacja pandemiczna wstrzymała dalsze działania. Mimo to udało się zminimalizować straty wody o 100%, tj. z 40% ubytku zeszliśmy do 20%, co jest z pewnością kolejnym dużym sukcesem.

Dodatkowym atutem w zakresie zarządzania zasobami odnawialnych źródeł energii jest realizacja projektu termomodernizacji budynku szkoły podstawowej, w zakresie którego zainstalowano min. panele fotowoltaiczne na dachu obiektu o mocy prawie 50kwp.

5) poprawa poziomu i jakości wykształcenia mieszkańców;

Brak danych na ten temat nie przeszkadza w stwierdzeniu, iż dostęp do edukacji (ze względu na bliskość Wrocławia) jest korzystny. Absolwenci szkoły podstawowej mają duże możliwości dalszego kształcenia zarówno na poziomie średnim jak i wyższym.

6) rozwój kultury i kapitału społecznego w gminie.

Nadal cięży brak odrębnej instytucji kulturalnej, która mogłaby kreować rozwój gminy w tym zakresie. Funkcję tę przejęła szkoła oraz stowarzyszenia działające na terenie gminy przy wsparciu urzędu. Niestety pandemia wstrzymała na pewien okres działalność kulturalną. Tu gmina ma jeszcze wiele do zrobienia.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Jordanów Śląski.

Omawiany dokument wyznacza podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy Jordanów Śląski. Dokument ten ma charakter planistyczny i obejmuje obszar całej gminy Jordanów Śląski. Studium ma za zadanie określać politykę przestrzenną gminy jako całości (w ujęciu ogólnym) oraz lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Studium zostało przyjęte uchwałą Nr XII/60/2007 Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 27 grudnia 2007 r. i podlegało późniejszym aktualizacjom. Zgodnie z obowiązującym studium na terenie gminy Jordanów Śląski wyodrębniono dwie strefy funkcjonalne: strefę rolno-przemysłową (przeznaczoną do rozwoju rolnictwa i przemysłu z uwzględnieniem priorytetu intensyfikacji produkcji rolnej i ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej) oraz strefę obszarów rolnych pogórza i przedgórze Sudetów (przeznaczoną dla rozwoju rolnictwa i przemysłu – w tym przemysłu wydobywczego – z uwzględnieniem walorów ochrony środowiska).

Uszczegółowieniem zasad gospodarowania terenami opisanymi w studium jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W gminie Jordanów Śląski obowiązuje plan zagospodarowania przestrzennego podjęty uchwałą Nr XXVI/144/2009 Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 31 lipca 2009 r.

WNIOSKI:

Zarówno studium jak i miejscowy plan wymagają aktualizacji głównie ze względu na zmieniającą się rzeczywistość (inne uwarunkowania i potrzeby) jak i szereg błędów, na które natrafiamy podczas prac z tymi dokumentami. Procedura zmian jest dość skomplikowana i czasochłonna. W pierwszej kolejności należy poprawić wszelkie błędy wynikające z rozbieżności między studium a planem, następnie opracować MPZP dla miejscowości Wilczkowice i Mleczna. Docelowo istnieje potrzeba stworzenia planów dla wszystkich miejscowości.

Program ochrony środowiska dla gminy Jordanów Śląski na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025.

Działania gminy Jordanów Śląski ukierunkowane na ochronę środowiska były podejmowane przede wszystkim w oparciu o opracowany we wrześniu 2018 r. program ochrony środowiska dla gminy Jordanów Śląski na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025.

W roku 2020 w ramach działań realizowanych przez gminę Jordanów Śląski – wpisujących się w program prowadzono następujące działania:

- 1) modernizacja stacji uzdatniania wody;
- 2) monitorowanie zanieczyszczenia powietrza w Jordanowie Śląskim;
- 3) utrzymanie i urządzenie terenów zieleni (zadrzewienia);
- 4) promocja walorów przyrodniczych gminy Jordanów Śląski;
- 5) cykliczne badania stanu jakości wody;
- 6) prowadzenie edukacji ekologicznej;
- 7) wprowadzenie kontroli niezidentyfikowanych ujęć wody w gospodarstwach domowych;
- 8) wprowadzenie dotacji celowej na wymianę pieców w ramach zmniejszenia niskiej emisji;

Plan gospodarki odpadami gminy Jordanów Śląski.

Do głównych założeń w sferze gospodarki odpadami w gminie Jordanów Śląski należy zaliczyć:

- 1) zintegrowane podejście do gospodarki odpadami;
- 2) zapewnienie zorganizowanego zbierania całej ilości wytwarzanych odpadów;
- 3) minimalizacji ilości odpadów oraz zmniejszenie ich potencjału szkodliwości;
- 4) wzrost recyklingu, w tym recyklingu organicznego;
- 5) składowanie odpadów wcześniej przekształconych;
- 6) zwiększony udział społeczny w procesie podejmowania decyzji;

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Jordanów Śląski.

Regulamin, jako akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, ma istotne znaczenie dla zachowania czystości i porządku na terenie całej gminy Jordanów Śląski. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw wprowadziła szereg niezwykle istotnych zmian związanych z gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi, które zostały wprowadzone Uchwałą RG XX/114/2020 z dnia 29.09.2020 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Jordanów Śląski.

Poniżej zestawienie danych najważniejszych frakcji odpadów zebranych na podstawie sprawozdania otrzymanego od firmy odbierającej odpady oraz innych źródeł (badania własne):

Zestawienie odpadów	2019	2020	Progres/Regres
Odpady zmieszane	765,8	767,18	+0,18%
Odpady biodegradowalne	149,29	166,96	+11,84%
Opakowania szklane	66,84	76,06	+13,79%
Opakowania z papieru i tektury	11,38	37,48	+229,35%
Opakowania z tworzyw sztucznych	96,38	90,13	-6,48%
Odpady wielkogabarytowe	49,3	72,1	+46,25%
Suma wszystkich odpadów zebranych w tonach z gminy Jordanów Śląski	1138,99	1209,91	+ 6,23%

W ramach kreowania postaw proekologicznych w roku 2020 urząd gminy zorganizował akcję sprzątnięcia świata połączoną z edukacją ekologiczną w miejscowości Jordanów Śląski. W akcję aktywnie włączyli się pracownicy urzędu gminy, uczniowie szkoły podstawowej oraz mieszkańcy gminy. Wspólnie udało się posprzątać tereny nad zalewem, parking parafialny oraz okolice urzędu i boiska sportowego. Po akcji sprzątnięcia w świetlicy wiejskiej dla wszystkich uczestników odbyły się warsztaty ekologiczne.

WNIOSKI

1. W gminie Jordanów Śląski zwiększa się stale masa odpadów zmieszanych, co w dużym stopniu wpływa na wzrost kosztów zbierania i zagospodarowania tych odpadów, a co za tym idzie wzrost kosztów całego systemu.

2. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne mogą być poddane dokładniejszej „selekcji – segregacji u źródła”, czyli w miejscach ich powstawania. Tym samym można ograniczyć masę niesegregowanych odpadów przekazywanych do zagospodarowania, co wpłynie na obniżenie kosztów jakie ponosi gmina. Należy nadal prowadzić akcje edukacyjne, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

3. Obserwuje się również wzrost odpadów zebranych selektywnie, głównie odpadów biodegradowalnych pomimo przyjętej ulgi, która zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi oraz widoczny wzrost zebranego papieru i szkła. Należy monitorować zgodność deklaracji ze stanem faktycznym, zwłaszcza w przypadku odpadów biodegradowalnych.

4. Duży wzrost odpadów z papieru i tektury spowodowany był najprawdopodobniej sytuacją pandemiczną, w której mieszkańcy robili zakupy przez internet, zamawiając większość produktów w opakowaniach.

5. System gospodarki komunalnej nadal nie finansuje się w 100%, należy dążyć do zmniejszenia ilości oddawanych odpadów lub zwiększyć cenę za odbiór od mieszkańca.

Plan urządzeniowo-rolny gminy Jordanów Śląski.

Omawiany program jest dokumentem, który zawiera działania i schematy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich na terenie gminy Jordanów Śląski.

Do strategicznych obszarów działalności, określonych w programie należy zaliczyć:

- 1) ułatwienie startu młodym rolnikom;
- 2) poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa oraz leśnictwa;
- 3) uczestnictwo rolników w szkoleniach z zakresu jakości żywności;
- 4) realizację programów rolnośrodowiskowych;
- 5) zalesianie gruntów rolnych oraz innych gruntów;
- 6) odnowę i rozwój wsi.

Gmina Jordanów Śląski odznacza się wybitnie rolnym typem użytkowania ziemi. W użytkach rolnych przeważają gleby o bardzo dobrej oraz dobrej jakości, co stwarza duże możliwości do produkcji zbóż czy też warzyw i taka właśnie tendencję zauważa się wśród rolników.

Gmina Jordanów Śląski jest najmniej zalesionym terenem w powiecie wrocławskim, w roku 2020 posadzono na jej terenie 111 a wycięto 80 drzew.

Strategia rozwoju turystyki w Gminie Jordanów Śląski na tle Subregionu „Ślęża”.

Strategia rozwoju turystyki została opracowana w maju 2009 r. przez Dolnośląską Organizację Turystyczną. Opracowanie jest propozycją strategii rozwoju turystyki dla subregionu „Ślęży”. Składa się on z 10 gmin: Kobierzyc, Żórawiny, Kątów Wrocławskich, Sobótki, Marcinowic, Jordanowa Śląskiego, Mietkowa, Dzierżoniowa, Niemczy oraz Łagiewnik.

Celami strategicznymi są:

- 1) tworzenie i promocja oferty turystycznej w oparciu o walory przyrodniczo-kulturowe regionu;

2) podjęcie współpracy przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców subregionu na rzecz rozwoju jego oferty turystycznej;

3) stworzenie infrastrukturalnych podstaw rozwoju turystyki w oparciu o specyfikę produktu lokalnego.

W roku 2020 ze środków zewnętrznych pozyskanych w ramach współpracy z Lokalną Grupą Działania Ślężanie, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy oraz mieszkańcami wykonano mural przy ul. Wrocławskiej, który pokazuje walory turystyczne obszaru LGD, opracowano i wydrukowano artykuły promocyjne (kartki pocztowe i zakładki do książek oraz zdjęcia z gminy wykonane dronem, które zostały wydrukowane na płótnie i rozwieszono w urzędzie gminy). Z budżetu gminy sfinansowano również projekt zagospodarowania terenu przy zalewie, który jest gotowy do realizacji. Projekt obejmuje min. budowę muszli koncertowej, stworzenie odpowiedniego miejsca do organizacji imprez masowych oraz aktywnego wypoczynku. Dzięki podjęciu uchwały nr XXII/126/2020 z dnia 16.12.2020r. gmina stała się członkiem Stowarzyszenia „Rzeczpospolita Samorządna”, którego celem jest min. budowa dolnośląskiej autostrady rowerowej. W chwili obecnej trwają prace nad włączeniem terenu naszej gminy do tego projektu.

WNIOSKI:

1. Gmina posiada duży potencjał do rozwoju rekreacji i aktywnego wypoczynku. Bariery w tym zakresie jest jednak brak odpowiedniej bazy noclegowej i żywieniowej (np. dla grup zorganizowanych).

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt został przyjęty uchwałą nr XVIII/102/2020 z dnia 24.06.2020 r., którego zadania koncentrowały się przede wszystkim na:

- 1) zapewnieniu zwierzętom bezdomnym miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiece nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianiu;
- 3) odławianiu bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowej sterylizacji lub kastracji zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwaniu właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianiu ślepych miotów;
- 7) zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Realizatorami programu w roku 2020 byli: Gmina Jordanów Śląski (z koordynatorem programu – Wójtem Gminy Jordanów Śląski), schronisko dla bezdomnych zwierząt z siedzibą w Świdnicy przy ul. Pogodnej 3, gabinet weterynaryjny „Załoga Czworonoga” Agnieszka Nowacka, organizacje społeczne, stowarzyszenia oraz fundacje, których statutowym celem działania jest przeciwdziałanie bezdomności zwierząt we współpracy z organami gminy. W roku 2020 nie zanotowano żadnych poważniejszych zdarzeń zagrażających zdrowiu z udziałem dzikich lub bezdomnych zwierząt.

5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY JORDANÓW ŚLĄSKI

Rada Gminy Jordanów Śląski, jako kolegialny organ stanowiący i kontrolny Gminy Jordanów Śląski – podejmuje uchwały na sesjach (zwykajnych oraz nadzwyczajnych). Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Wójt jest organem wykonawczym gminy, do którego zadań należy m. in. wykonywanie uchwał przyjętych przez Radę Gminy.

W 2020 r. Rada Gminy Jordanów Śląski obradowała na 9 sesjach (wszystkie pomimo pandemii odbyły się w sali obrad), przyjęto 44 uchwały, które były publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej oraz – w przypadku, kiedy uchwała była aktem prawa miejscowego lub jeżeli przepis prawa tak stanowił – w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, podjęte przez Radę Gminy Jordanów Śląski uchwały zostały przekazane w ramach nadzoru do:

- 1) Wojewody Dolnośląskiego (w zakresie zgodności z prawem);
- 2) Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu (w zakresie finansowym).

Z ciekawszych uchwał jakie podjęła rada wyróżnić można:

- XVII/96/2020 z dnia 29.04.2020 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Dolnośląskiemu (dotacja w wysokości 10 000,00zł na rzecz Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. J. Gromkowskiego przy ul. Koszarowej we Wrocławiu),

- XIX/110/2020 z dnia 05.08.2020r w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez gminę Jordanów Śląski porozumienia międzygminnego dotyczącego zasad współpracy przy opracowaniu Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia,

- XX/111/2020 z dnia 29.09.2020r w sprawie zaliczenia dotychczasowej drogi powiatowej nr 1965D oraz 1966D do kategorii dróg gminnych publicznych,

- XX/116/2020 z dnia 29.09.2020r w sprawie zasad udzielania dotacji celowych na inwestycje z zakresu ochrony środowiska (dofinansowanie 5 tys. zł dla każdego gospodarstwa domowego, które zdecyduje się na wymianę pieca),

- XXII/125/2020z dnia 16.12.2020r w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty,

XXII/126/2020 z dnia 16.12.2020r w sprawie przystąpienia do Stowarzyszenia „Rzeczpospolita Samorządna”

WNIOSKI:

1. Współpraca Wójta z Radą Gminy jest na dobrym poziomie, jednakże czasem brakuje przepływu informacji głównie ze względu na rzadkie spotkania komisji rady gminy.
2. Zauważa się pewną aktywność radnych gminy w różnego rodzaju akcjach społecznych i działaniach na rzecz lokalnej społeczności.
3. Współpracę z sołtysami ocenia się na dobrym poziomie.

6. WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI

W roku 2020 na terenie gminy Jordanów Śląski funkcjonowało 12 organizacji pozarządowych, których działalność koncentrowała się głównie w obszarach:

- 1) sportu i kultury fizycznej;
- 2) bezpieczeństwa przeciwpożarowego;
- 3) wędkarstwa;
- 4) pomocy osobom niepełnosprawnym;
- 5) ochrony środowiska naturalnego;
- 6) ochrony dziedzictwa krajobrazowo-kulturalnego.

Współpracę z innymi podmiotami i organizacjami najlepiej zobrazuje poniższy kalendarz wydarzeń w roku 2020:

DATA	WYDARZENIE	ORGANIZATORZY
6 stycznia	Pierwszy Jordanowski Orszak Trzech Króli	Parafia rzymskokatolicka św. Stanisława Biskupa i Męczennika, Rada i Urząd Gminy, Szkoła Podstawowa
12 stycznia	28 finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy	ZHP - 109 szczepek „Wataha”, Urząd Gminy, stowarzyszenie Młodzi Duchem, KGW Jordanki, Szkoła Podstawowa
28 i 29 stycznia	Uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie	Urząd Gminy
3-14 luty	Zebrania sołeckie	Wójt Gminy, sołectwa
15 luty	Zabawa karnawałowa	Stowarzyszenie Wszystko Dla Gminy, Wesole Przedszkole
16 luty	Kiermasz różnorodności - impreza charytatywna dla Tosi	Wolontariusze pod przewodnictwem pani Marzeny Padewskiej, Urząd Gminy, stowarzyszenia działające na terenie gminy
17-22 luty	Ferie w bibliotece	Biblioteka publiczna, Urząd Gminy
Ferie zimowe	Ferie świetlic środowiskowych	GOPS w Jordanowie Śląskim
23 luty	XVII Turniej Samorządowców Halowej Piłki Nożnej	Urząd Gminy, KGW Jordanki
1 marca	IV Edycja Biegu Tropem Wilczym	ZHP, 109 Szczep Wataha
7 marca	I Gminny Dzień Kobiet	Stowarzyszenie rodziców Szkoła Dobrego Startu, Stowarzyszenie Seniorów - Młodzi Duchem, KGW Jordanki, Szkoła Podstawowa, Urząd Gminy
14 kwietnia	zakup 2600 sztuk dla mieszkańców naszej gminy oraz dystrybucja wśród mieszkańców	Urząd Gminy, sołectwa
28-29 kwietnia	wiosenna zbiórka odpadów wielkogabarytowych	Urząd Gminy
24 kwietnia	Uruchomienie mobilnej jednostki wydziału komunikacji starostwa powiatowego w urzędzie gminy	Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy
29 kwietnia	uruchomienie pakietu pomocowego dla przedsiębiorców działających na terenie gminy	Urząd Gminy
30 kwietnia	dezynfekcji obiektów użyteczności publicznej w Gminie Jordanów Śląski	Bractwo Strzeleckie Orle Gniazdo, Dolnośląski Oddział Terenowy Combat Alert oraz Braterstwo.eu
23 maja	Akcja społeczna - Łąka dla pszczół	Wójt Gminy, Przewodniczący RG, mieszkańcy

czerwiec	Wprowadzenie abolicji dla mieszkańców za nielegalny pobór wody	Urząd Gminy
czerwiec	Bank Żywności - Wsparcie dla osób/rodzin znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej	GOPS w Jordanowie Śląskim
9 czerwca	podpisanie deklaracji współpracy jednostek samorządu terytorialnego w zakresie tworzenia instrumentu terytorialnego "subregionu wrocławskiego północ - południe" w perspektywie unijnej 2021-2027 na rzecz poprawy warunków rozwoju społeczno - gospodarczego i życia mieszkańców.	Wójt Gminy
21 czerwca	Zawody wędkarskie o Puchar Wójta	Stowarzyszenie Wędkarskie Koło Jordanów Śląski
12 lipca	Zwycięstwo gminy w wyborach w Bitwie na Głósy	Mieszkańcy gminy Jordanów Śląski, OSP, Urząd Gminy
14 lipca	Podpisanie umów na rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-turystycznej oraz wydarzenia kulturalno-edukacyjne z LGD Ślężanie	Stowarzyszenia działające na terenie gminy, Urząd Gminy
19 sierpnia - 4 września	Zbiórka worków typu big-bag od rolników	PSZOK
30 sierpnia	Uroczysta msza dożynkowa	Parafia rzymskokatolicka św. Stanisława Biskupa i Męczennika, Urząd Gminy
do 4 września	demontaż, odbiór i utylizacja azbestu z nieruchomości położonych na terenie gminy	Urząd Gminy
13 września	Biała niedziela w Powiecie Wrocławskim - teren przy urzędzie gminy	Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy
26 września	Turniej w tenisie stołowym w Tomicach	Sołectwo Tomice i Winna Góra, radna - p. Dorota Gołdyn, Urząd Gminy
30 września	1 KJS - wyścigi amatorskich samochodów rajdowych	Stowarzyszenie Rajdowe
1 październik	akcja sprzątnięcia świata połączona z edukacją ekologiczną oraz happeningiem dotyczącym bezpieczeństwa na drodze pn. „Odłącz się i przejdź bezpiecznie”.	Stowarzyszenie "Inicjatywa Samorządowa" wspólnie ze stowarzyszeniem Młody Dolny Śląsk, Urząd Gminy
Listopad	Nabór wniosków o udzielenie dotacji celowych w 2020 roku na inwestycje z zakresu ochrony środowiska	Urząd Gminy
18 grudnia	Przyjazd nowego wozu strażackiego wygranego w Bitwie na Głósy	OSP

Należy dodać, że imprez oraz wydarzeń planowanych było znacznie więcej jednakże sytuacja pandemiczna uniemożliwiła ich realizację. Dodatkowo wiele z tych instytucji lub nawet osób prywatnych podjęło się pozyskania środków zewnętrznych przy pomocy pracowników urzędu gminy. Łączna kwota (wraz z dotacją na wóz strażacki dla OSP) przekroczyła 100 000, 00zł. Z pełną odpowiedzialnością można stwierdzić, że taki stan rzeczy (aktywność społeczna) bardzo mocno wyróżnia naszą gminę spośród innych. Być może jest to spowodowane brakiem takiej instytucji, jak Gminny Ośrodek Kultury, nie przeszkadza to jednak w kreowaniu kulturalnej i społecznej rzeczywistości na wysokim poziomie.

7. PODSUMOWANIE

Rok 2020 ze względu na dynamiczną sytuację związaną z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 był okresem trudnym, który wymagał podejmowania wielu decyzji i znacznie ograniczał działania w sferze

publicznej. Mimo to udało się zrealizować wiele zaplanowanych działań przy współudziale wszelkiego rodzaju instytucji, osób prywatnych i przedsiębiorców.

Pozyskane dotacje przez Urząd Gminy:

KWOTA w zł	CEL	SKĄD
4 337 000,00	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej i Urzędu Gminy	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
45 000,00	Zakup laptopów do pracy zdalnej w projekcie Zdalna Szkoła	Centrum Projektów - Cyfrowa Polska
20 228,60	Usuwanie azbestu z terenu gminy	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
42 000,00	Remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Jezierzycze Wielkie.	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
33 000,00	Zapewnienie gotowości bojowej - remont Strażnicy	Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
19 999,00	Dofinansowanie do sprzętu strażackiego	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
31 105,47	Zakup laptopów do pracy zdalnej w projekcie Zdalna Szkoła	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”
20 000,00	Budowa okrągłaka, grilla oraz położenie kostki betonowej pod altanę nad zalewem	Lokalna Grupa Działania - Ślężanie
85 169,04	Dofinansowanie do inwestycji w ramach programu „Bezpieczna Droga”	Starostwo Powiatowe
1 000 000,00	Remonty dróg gminnych w miejscowości Jordanów Śląski, Wkład własny do termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej.	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
158 178,00	Rozbudowa oświetlenia drogowego na Osiedlu Zielonym w Jordanowie Śląskim	Tauron
W sumie: 5 791 680,11 prawie + 30% w stosunku do całego budżetu gminy!		

Taka kwota pozyskanych dotacji musi robić wrażenie. Wiele z tych inwestycji nie mogłoby zostać przeprowadzonych gdyby nie to wsparcie. Dlatego dalsze działania w kierunku pozyskiwania środków zewnętrznych są tak ważne dla naszej gminy. W przyszłość patrzymy z optymizmem, gdyż już niejednokrotnie udowodniliśmy, że mała gmina ma duże możliwości.

WÓJT GMINY
Jordanów Śląski
mgr Paweł Filipczak

Wójt Gminy
Paweł Filipczak